

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.228/2025/5.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Ember Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ember Alex ügyvédcíme)

Az alperes:

alperesi egyesület neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Meleg Emese ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.P.20.184/2024/12.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

A felperes, 20.P.20.184/2024/13.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] A felperes volt az alperes elnöke.

Az alperes alelnöke 2024. január 9-én kezdeményezte a felperesnél az egyesület legfőbb szervének összehívását 3 napon belül az általa meghatározott napirendi pontok megtárgyalására. Előadta, az egyesület céljának elérése veszélybe került azzal, hogy az egyesületnek nincs edzőterme, edzői felmondtak, egyes tagok tagságának megszüntetése felmerült, továbbá 2020 óta az elnök nem készített és terjesztett elő a közgyűlés általi elfogadásra éves beszámolót.

[2] Az egyesület alelnöke 2024. január 16-án kelt meghívóval 2024. január 22-ére összehívta az egyesület rendkívüli közgyűlését, melynek napirendi pontja volt – többek között – a vezető tisztségviselők, így a felperes visszahívása és új vezető tisztségviselők megválasztása. A meghívó tartalmazta, hogy a felperesi elnök kérelemre nem hívta össze a rendkívüli közgyűlést 2024. január 15-ig és a kért tájékoztatásoknak, valamint az adat-, iratszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget.

[3] A meghirdetett napon megtartott rendkívüli közgyűlésen a felperes nem vett részt, azon 6 tag jelent meg. Az ülésen több határozat is elfogadásra került, többek között 20/2024. (I.22.) számú határozattal a felperest 2024. január 22. napjával elnöki tisztségéből visszahívták. A felperes a visszahívásáról szóló határozatról 2024. január 29-én szerzett tudomást.

[4] A felperes a rendkívüli közgyűlés összehívását érvénytelennek tekintette, ezért maga is – mint elnök – közgyűlést hívott össze 2024. január 24-én kelt meghívóval 2024. február 8-ára.

[5] Az egyesület alelnöke 2024. január 30-án a nyilvántartó bírósághoz változásbejegyzés iránti kérelmet terjesztett elő egyrészt az Alapszabály módosítása, másrészt a képviselők személyében bekövetkezett változások nyilvántartáson való átvezetése érdekében. A (város neve)-i Törvényszék (X)/53. számú, 2024. március 27-én kelt végzésével rendelkezett a változások nyilvántartásba vételéről. A végzés 2024. április 4-én közzétételre került.

[6] A (város neve)-i Törvényszék a felperes 2024. május 8-án előterjesztett és később megváltoztatott keresete tárgyában (Y) szám alatt indult eljárást hivatalból megszüntette 13. sorszámu, 2024. október 19-én kelt végzésével.

[7] A felperes a Pp. 243. § (1) bekezdése szerinti határidőben keresetlevelét ismételten előterjesztette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében a (város neve)-i Törvényszék (X)/53. sorszámú végzése hatályon kívül helyezését kérte. Keresete jogalapjaként a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. tv. (Cnytv.) 29. § (1) bekezdés f) pontját, 37. § (1) bekezdését, 38. § (3) bekezdését, továbbá a 46/A. § (1), (2), (3) és (8) bekezdéseit jelölte meg.

[9] Érvelése szerint a nyilvántartó bíróság egy jogszabály- és Alapszabály ellenesen összehívott közgyűlésen meghozott, következésképpen érvénytelen határozatok alapján jegyezte be a változásokat a nyilvántartásba. Állította, a legfőbb szerv ülésének összehívására az alelnök nem volt jogosult, nem teljesült a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésében foglalt kötelezően előírt határidő sem a meghívó és a közgyűlés megtartása között. Véleménye szerint az ülés határozatképtelen volt, mivel a közgyűlés megtartása előtt számos új tag lépett be az egyesületbe. Véleménye szerint az Alapszabály módosításához szükséges $\frac{3}{4}$ -es szótöbbség sem valósult meg. Kifogásolta, hogy a bíróság az eljárásban kizárólag azt vizsgálta, a változásbejegyzési kérelmet előterjesztő rendelkezett-e önálló képviseleti joggal. Kifejtette, ez önmagában ugyanakkor nem jelenti azt, hogy jogosult lett volna a közgyűlés összehívására, mivel a képviseleti jog és az Alapszabályban meghatározott feladatkörök fogalmát nem lehet összekeverni. Határozott véleménye szerint a bíróságnak még előzetes tudomása is volt arról, hogy az eljárás jogszerűtlen, ugyanakkor nem mérlegelte, hogy az arra jogosult szerv hozta-e meg a határozatokat.

[10] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, mivel a felperes a 30 napos elévülési határidőn belül nem támadta meg a rendkívüli közgyűlésen 2024. január 22-én hozott határozatokat, azok helyességét a szervezetet nyilvántartó bíróság a peren kívüli eljárás során nem vizsgálhatta. Kifejtette, a törvényszéknek nem kellett vizsgálnia a határozatokhoz vezető okfolyamatot, a közgyűlés összehívása és a határozatok meghozatala szabályszerűségét.

Az elsőfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[12] Határozatának indokolásában a Cnytv. 46/A. § alkalmazásával – mindenekelőtt megállapítva a felperes perbeli legitimációját – hangsúlyozta, a jogi személy határozata, jelen perben a per tárgyát képező bejegyzés alapjául szolgáló közgyűlési határozatok mindaddig irányadók, amíg azt a bíróság jogerős ítéletével hatályon kívül nem helyezi. Kifejtette, a bejegyezni kért változás alapjául szolgáló iratok tartalmi értékelése során a bíróságnak azt kell ellenőriznie a változásbejegyzési kérelemmel összefüggésben, hogy az adatátvezetés alapjául a kérelmező erre hatáskörrel rendelkező szerve hozott-e határozatot. Ezen túl további vizsgálódási kötelezettsége a peren kívüli eljárásban nincs. A változás bejegyzése alapjául

szolgáló határozatnak a Ptk. 3:35. §-a szerinti perre tartozó jogszerűsége nem tárgya annak az eljárásnak, ezek szerint a peren kívül hozott végzés hatályon kívül helyezése iránti jelen pernek sem.

[13] Megjegyezte, a Cnytv. 37. § (1) bekezdése alapján a változás nyilvántartásba vételére irányuló eljárásban is megfelelően alkalmazni kell a nyilvántartásba vételi eljárás szabályait, mely szerint a kérelem általános tartalmi elemeit a Cnytv. 20. §-a és 22. §-ai rögzítik. Ennek megfelelően a Cnytv. 24. § (3) bekezdése, valamint 38. § (1)-(3) bekezdéseiből megállapíthatóan a létesítő okirat módosítása esetén kötelező a létesítő okirat módosításának bejelentése és az előírt alaki kellékekkel az egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirat benyújtása a változás nyilvántartásba vételi eljárásban. A nyilvántartó bíróság a nyilvántartásba vételi eljárás szabályai szerint vizsgálhatja, hogy a létesítő okirat adott módosítása megfelel-e a jogszabályoknak.

[14] Kiemelte, a jogi személy vezető tisztségviselői közül kizárólag az alapításkori, azaz az első vezető tisztségviselők feltüntetése a létesítő okirat kötelező tartalmi eleme, az azt követően megválasztott vagy kijelölt vezető tisztségviselőket már nem kell megjelölni az okiratban, tehát ezért nem kell módosítani. Mindezek alapján nem osztotta a felperes álláspontját a tekintetben, mely szerint a Cnytv. 38. § (3) bekezdése alapján vizsgálódnia kellett volna a törvényszéknek a szervezet nyilvántartásba vételi eljárás szabályai szerint a vonatkozásban, hogy a vezető tisztségviselő változás alapjául szolgáló határozat megfelel-e a jogszabályoknak, hiszen nem alapító okirat módosításról volt szó a felperest érintő és a jelen per tárgyát képező körben. Ennél fogva a vizsgált iratok esetleges jogszabálysértő jellege a változás nyilvántartásba vételére irányuló eljárásban nem vizsgálható, ezért nem is észlelhető. E körben a Kúria Pfv.III.20.334/2023/10. számú (BH2024. 14) határozatára utalt.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen annak megváltoztatása és keresete szerint a (város neve)-i Törvényszék (X)/53. sorszámú végzésének hatályon kívül helyezése, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése érdekében.

[16] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Cnytv.-ben foglalt kógens jogszabályi rendelkezéseket. Véleménye szerint a nyilvántartó bíróságnak kötelezettsége, hogy a benyújtott létesítő okirat módosításának jogszabályi megfelelőségét vizsgálja.

[17] Változatlanul állította, a Cnytv. 29. § (1) bekezdés f) pontja alapján a nyilvántartásba vételi kérelmet hiánypótlási felhívás mellőzése mellett vissza kellett volna utasítania, mivel azt nem az arra jogosult terjesztette elő. A közgyűlés összehívására az Alapszabály X/29/B. pontja alapján kizárólag az elnök jogosult, önmagában az, hogy az alelnök önállóan képviselheti az egyesületet, nem láthatja el az elnök kizárólagos feladatába utaltakat.

[18] Előadta, a nyilvántartó bíróságot előzetesen tájékoztatta is a szabálytalanul összehívott közgyűlésről és az azon hozott határozatokról. Véleménye szerint erre a bíróság 48. sorszámú végzésében tévesen tájékoztatta arról, hogy nem vizsgálhatja a közgyűlés lebonyolításának törvényességét, a közgyűlési jegyzőkönyv tartalmát.

[19] Hangsúlyozta, az Alapszabály szerint 15 napnak el kellett volna telnie a meghívó megküldése és a közgyűlés időpontja között, ezt a nyilvántartó bíróságnak észlelnie kellett volna, azonban erre döntésében ki sem tért.

[20] Hozzátette, a közgyűlés nem is volt határozatképes, számos új tag meghívót a közgyűlésre nem is kapott.

[21] Az ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-ára alapította arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás során okszerűtlen eredményre jutott és megsértette a Pp. 279. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat a bizonyítás eredményének mérlegelése során azzal, hogy nem vette figyelembe állításait alátámasztó bizonyítékait.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult annak helyes indokaira figyelemmel.

Az ítéltábla döntésének indokai

[23] A fellebbezés alaptalan.

[24] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[25] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A Pp. 383. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság – ha az ítélet hatályon kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség – az ügy érdemében dönt. E jogszabályi rendelkezésből az következik, hogy az ügy érdemében abban az esetben lehet dönteni a másodfokú eljárás során, amennyiben nem áll fenn az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező ok. Ezért amennyiben a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és hatályon kívül helyezésére is irányul, a másodfokú bíróságnak először a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet kell vizsgálnia, és csak ennek megalapozatlansága esetén dönthet az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemről. Ezért az ítéltábla a fellebbezés kapcsán elsőként a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy az abban megjelöltek miatt helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

[26] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését arra alapította, hogy annak indokolása okszerűtlen, a bizonyítékokat tévesen mérlegelte. Ennek alapján azonban nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének. A bizonyítás eredményének mérlegelése sérelmezésével a fél ugyanis az elsőfokú bíróságnak a megállapított tényeken alapuló következtetései helyességét vitatja. A Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltak esetleges megsértése azonban nem eljárási szabálysértés, az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezéséhez nem vezethet. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az abból levont jogi következtetést a másodfokú bíróság nem a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi, hanem a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálhatja, az ennek megfelelő – az ítélet megváltoztatására irányuló – fellebbezési kérelem esetén. Miután a felperes anyagi jogi felülbírálatot is lehetővé tevő tartalmú fellebbezési kérelmet is előterjesztett, az ítéltábla az anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálta az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét.

[27] Az ítéltáblának a felperes fellebbezése tükrében azt kellett vizsgálnia, a törvényszéknek a változásbejegyzési eljárásában mit kell vizsgálnia, mennyiben kell értékelnie a legfőbb szerv ülésén hozott határozatok jogszabálysértő jellegét.

[28] A felperes jogorvoslati kérelmében – azon túl, hogy több esetben a szervezetet nyilvántartó bíróság tekintetében tévesen jelöli meg a cégbíróságot – összekeveri a jogi személyek működéséhez kapcsolódó igényérvényesítési lehetőségeket és azok egymáshoz való viszonyát.

[29] A Cnytv. 46/A. §-a egyesületek, alapítványok, sportegyesület nyilvántartási ügyeiben hozott és fellebbezéssel nem támadható bírósági határozatok – a nyilvántartásba vételi, a változásbejegyzési kérelemnek helyt adó és a közhasznú nyilvántartásba vételt elrendelő végzések – esetén biztosít a jogvesztő perindítási határidőn belül külön jogorvoslatot e végzések perbeli megtámadásával. Ettől eltérő jogintézmény a jogi személyek határozatainak bírósági felülvizsgálata, mivel más alanyi jog érvényesítését biztosítja a jogi személyek törvényes működésének egyik biztosítékaként (Ptk. 3:35. § - 3:37. §). A jogi személy határozata mindaddig irányadó és meghatározza a szervezet működését, amíg azt a bíróság az erre irányuló és intézményesített perben ítéletével hatályon kívül nem helyezi. A jogi személy határozatának esetleges jogszabálysértő jellegét a bíróság hivatalból nem, kizárólag a határozat felülvizsgálatára irányuló perben és a felperes megfelelő, a perindítási határidőn belül a keresetében előadott hivatkozása alapján veheti figyelembe.

[30] A jogalkotó a jogi személyek nyilvántartásához kapcsolódó, garanciális jelentőségű joghatások és a jogi személyek működésével kapcsolatos jogi eszközök világos elhatárolásának szándékával a Cnytv. 46/A. §-ában, 46/B. §-ában többes korlát közé szorítja a nyilvántartási ügyekben hozott és fellebbezéssel nem támadható bírósági határozatok felülvizsgálatát, a perben vizsgálható jogszabálysértések körét. Az első, pergátló körülményként megjelenő korlát a perindítási határidő jogvesztő jellege [Cnytv. 46/A. § (2) bekezdés], továbbá a perindítási határidővel szoros perjogi kapcsolatban a kereseti kérelemhez kötöttség szigorú szabálya [Cnytv. 46/A. § (3) bekezdés]. A bíróság a perben kizárólag azokat a jogszabálysértéseket vizsgálhatja, amelyeket a felperes a keresete alapjául a jogvesztő perindítási határidőn belül előadott. Arra nincs mód, hogy a bíróság hivatalból észlelje a jogszabálysértés, vagy a felperes részéről a jogvesztő perindítási határidőn túl

előadott további hivatkozásokat érdemben értékelje. A vizsgált pertípusnak további korlátja az is, hogy az előző feltételek teljesülése mellett is csak azok a jogszabálysértések vehetők figyelembe és vezethetnek a nyilvántartó bíróság végzésének hatályon kívül helyezésére, amelyeket a nyilvántartásba vételi, változásbejegyzési eljárás szabályai szerint a nyilvántartó bíróságnak észlelnie kellett [Cnytv. 46/A. § (3) bekezdés, 46/B. § (1) bekezdés].

[31] A bíróságnak a változásbejegyzési eljárásban a bejegyezni kért változás alapjául szolgáló iratok tartalmi értékelése során azt kell ellenőriznie a változásbejegyzési kérelemmel összefüggésben, hogy igazolt-e a szükséges döntés meghozatala a kérelmező hatáskörrel bíró szerve részéről. Az ezeknek a követelményeknek megfelelő határozatoknak a Ptk. 3:35. §-a szerinti perre tartozó jogszerűsége, jogszabályba vagy létesítő okiratba ütközése a változás nyilvántartásba vételére irányuló eljárásnak nem tárgya.

[32] A felperes a sérelmezett, alelnök által összehívott közgyűlési határozatokat a jogszabály által megállapított határidőben nem támadta meg, ami azzal a következménnyel jár, hogy azok hatályosak. A nyilvántartó bíróság a fenti jogelveket szem előtt tartva azt vizsgálta, a legfőbb szerv ülésén meghozott határozatok alapján került sor a változás nyilvántartásba vételére irányuló kérelem előterjesztésére. Erre figyelemmel a változás nyilvántartásba vételi eljárásnak nem tárgya, hogy a határozatok meghozatalára milyen körülmények vezettek, mi volt a közgyűlés összehívásának oka, illetve a szervezeten belül van-e a tagok között bármilyen vita.

[33] A változás nyilvántartásba vételi eljárásban a kérelem általános tartalmi elemeit a Cnytv. 20. §-a írja elő, a kérelem mellékleteivel szemben általános érvényesülő eljárást a Cnytv. 22. §-a fogalmazza meg. A Cnytv. 24. § (3) bekezdéséből, valamint a 38. § (1)-(3) bekezdéseiből együttesen kitűnően a létesítő okirat módosítása esetén kötelező a létesítő okirat módosításának bejelentése és az előírt alaki kellékekkel az egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirat benyújtása a változás nyilvántartásba vételi eljárásban. A nyilvántartó bíróság a létesítő okirat eszerint bejelentett módosítása esetén vizsgálhatja és vizsgálja a nyilvántartásba vételi eljárás szabályai szerint azt, hogy a létesítő okirat adott módosítása megfelel-e a jogszabályoknak. A változásbejegyzési eljárás sajátossága, hogy kizárólag az ott bejegyezni kért változással érintett körben vizsgálható a változás nyilvántartásba vételére irányuló kérelem megalapozottsága.

[34] Jelen ügyben az alperes a 2024. január 22-én tartott közgyűlésen hozott határozatok tartalma alapján kezdeményezte a változásbejegyzési eljárást, a határozatok felülvizsgálatára peres eljárás nem indult. A bejegyezni kért adatok alapjául szolgáló határozat az egyesület elnökségi tagjaira vonatkozóan – ahogy azt az elsőfokú bíróság is kifejtette – nem igényelte a létesítő okirat módosítását. A jogi személy vezető tisztségviselői közül ugyanis kizárólag az első vezető tisztségviselők feltüntetése a létesítő okirat kötelező tartalma. A jogi személy alapítását követően megválasztott vagy kijelölt vezető tisztségviselőket a létesítő okiratban már nem kell megjelölni, az okiratot nem kell módosítani.

[35] A fentiekben részletesen kifejtett jogelvek miatt nem volt relevanciája a felperes által kifejtett, a vitatott közgyűlés megtartására vezető okok vizsgálatának, illetve az általa felhozott egyéb körülményeknek. A változásbejegyzési eljárás már ismertetett kereteit

meghaladta annak vizsgálata – ezért elmulasztása semmiképpen nem eredményezte a változásbejegyzési kérelemnek helyt adó határozat jogszabálysértő jellegét –, hogy milyen körülmények vezettek a közgyűlés összehívásához, illetve milyen egyéb jelzései voltak a felperesnek a nyilvántartó bíróság felé.

[36] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[37] Az alperes másodfokú eljárási költséget nem számított fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Szeged, 2025. november 18.

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
s.k.

Dr. Dobler László s.k.

Dr. Tolna András

a tanács elnöke, előadó bíró

táblabíró

táblabíró